

Országos Környezetvédelmi Tanács

© 2008-2010 Országos Környezetvédelmi Tanács. Minden jog fenntartva.

A Tanács egyetért a dokumentum azon megállapításával, amely szerint a társadalmi gondolkodás környezettudatossá formálása csak nehezen kezdhető meg felnőttek között. Ugyanakkor lényegesnek tartja, hogy emiatt ne csak a kisebb ellenállás irányába, azaz a gyerekekre koncentrálják a szemléletformálási tevékenységet, hiszen a ma döntéshozói a felnőtt fogyasztók.

Az OKT megítélése szerint a Cselekvési Terv jelenlegi formájában szándéknyilatkozatként értékelhető. Emellett az intézkedésekhez nem nevesíti az azok megvalósítására szolgáló forrásokat, illetve több ponton – kevéssé reálisan – önfinanszírozónak tekinti az egyes érintettek munkáját (pl. vállalatok, civilek).

Részletes megjegyzések

10. oldal

A szerzők azonosított problémaként tüntetik fel a távhővel kapcsolatos idejétmúlt és helytelen információkra támaszkodó társadalmi megítélést. Ennek ellentmond a 31. oldalon tett kijelentés, amely elismeri, hogy az összes fűtési rendszer közül a távfűtéses rendszerek a legidősebbek, közel 30 évesek, jóllehet ezek fejlesztése folyamatos. Jelenlegi állapotukban a távhőrendszerek távol állnak az energiahatékony megoldásoktól, emiatt nem megalapozott az ennek ellentmondó kommunikáció.

14. oldal

A Tanács egyetért a pedagógusképzések fejlesztésével a Cselekvési Tervben megfogalmazott témakörök hatékonyabb oktatása érdekében, ezért felhívja az előterjesztő figyelmét e cél érvényesítésére az EMMI felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárságánál.

23. oldal

A 4. fejezetben közölt információk, külföldi példák és esettanulmányok jelentős része közismert, illetve nem jelent érdemi segítséget a jelenlegi hazai viszonyok megoldásában, ezért megfontolásra javasoljuk e fejezet jelentős átdolgozását, vagy rövidítését.

38-39. oldal

A hulladékgyűjtéssel kapcsolatban említett arányok esetében javasoljuk frissebb adatok beépítését, ezek ugyanis nem tükrözik a jelenlegi hazai helyzetet. A települési szilárd hulladék nem tekinthető megújuló energiának. A dokumentumban említett 50%-os szerves hulladék arány esetében nem található hivatkozás, ezt szükségesnek tartjuk pontosítani. Emellett felhívjuk a Terv készítőinek figyelmét arra a tárgyi tévedésre, hogy megújuló alapanyagként kizárólag a biomassa, a szerves hulladék tekinthető a települési szilárd hulladékon belül.

A hulladékégetésre előírt szigorú határértékek önmagukban nem igazolják, hogy a fosszilis alapú termelőegységeknél tisztább technológiáról van szó. A kommunális hulladék pontos összetétele nem ismert, s mint ilyen, összehasonlíthatatlan az égéstermék az ehhez képest homogén tüzelőanyagot használó fosszilis erőművekével.

© 2008-2010 Országos Környezetvédelmi Tanács. Minden jog fenntartva.

39. oldal

Az 5.1.5. fejezetben javasoljuk kiemelni a hazai mező- és erdőgazdasági rendszerek fokozott sérülékenységet is.

54. oldal

Szükségesnek tartjuk a szemléletformálási területek kiemelt feladatai között is nevesíteni az alacsony jövedelmű háztartásokat megcélzó feladatokat a célcsoport igényeire, lehetőségeire szabott tevékenységekkel, közösségi megvalósítás keretében.

A Tanács javasolja a közösségi energia népszerűsítésének beemelését a szemléletformálási területek (elsősorban energiafogyasztás, megújuló energia) kiemelt feladatai közé.

55. oldal

A Tanács kéri az előterjesztőt, hogy a szemléletformáló intézkedések közül a fejlesztések ellentmondásos megítélésére (pl. mivel az atomenergia alapja fosszilis energiahordozó, nem csökkenti hazánk importfüggőségét stb.) tekintettel törölje „a nukleáris energiatermelés (régiós átlagához képest) magas társadalmi elfogadottságának további biztosítása” pontot.

Emellett kérjük „a települési szilárd hulladékok energetikai hasznosítását elfogadó társadalmi attitűd kialakítása” pont törlését is. A hulladékokkal kapcsolatos szemléletformálásnak ugyanis a hazai és európai hulladékkezelési hierarchián kell alapulnia, amelynek prioritása a megelőzés, a hulladékok keletkezésének elkerülése. Olyan rendszerszerű gondolkodást megalapozó ismeretekre van szükség, mint a fenntartható anyaghasználat vagy az életciklus szemlélet.

A Tanács álláspontja szerint a szemléletformálási tervnek ki kell térnie a hulladékok háztartásokban történő elégetésének egyre súlyosabb problémájára is, rávilágítva annak egészségügyi és környezeti kockázataira.

55-58. oldal

A kampányok esetében javasoljuk a társadalmi szervezetek bevonását azok megvalósításába, vagy koordinálásába.

2014. december 17.